

Israel: Kriminalitet begått av arabisk-israelske kriminelle nettverk

- Omfang av vold og kriminalitet begått av arabisk-israelske kriminelle nettverk
- Årsaker til voldsøkningen
- Politiets evne og vilje til å oppklare og bekjempe slike forbrytelser
- Politiets evne til å beskytte borgere som er i konflikt med kriminelle nettverk
- Hvordan fungerer vitnebeskyttelsesprogrammet i saker tilknyttet de kriminelle nettverkene?

Omfang av vold og kriminalitet begått av arabisk-israelske kriminelle nettverk

Omfanget av kriminalitet og vold i det arabiske samfunnet i Israel har i løpet av de siste årene økt betydelig (Khoury 2024; Joffre 2024; Abraham Initiatives 2024a; Jerusalem Post 2024a; Zoubi 2024; Al-Kassim 2021). Organiserte kriminelle nettverk fungerer som en stat i staten i byer og landsbyer med israelsk-palestinsk befolkning. De kriminelle kartellene ansetter hundrevis av fotsoldater til konvensjonelle kriminelle handlinger som våpen- og narkotikasmugling, og driver med utpressing av lokale bedrifter og myndigheter. Dette opplyser Suha Arraf, en filmskaper som over tid har undersøkt fenomenet og snakket med aktuelle aktører, som lokalpolitikere, aktivister, advokater, ofre og medlemmer av de kriminelle nettverkene (Arraf 2020).

Kartellene har ekspandert betydelig de siste årene. I tillegg til involvering i konvensjonell kriminalitet, driver de et stort antall «legitime» virksomheter som restauranter og kjøpesentre, og forsøker å få kontroll over lokale råd og kommunestyrer. Det skal ha blitt bevist at de også finansierer lokale valgkampanjer, forsyner rivaliserende politiske grupper med våpen under valgkamper, benytter trusler om vold for å vinne anbudsprossesser og gjennomfører 'drive-by-skyting' mot entreprenører eller ledende medlemmer av lokale råd (Arraf 2020).

I et forsøk på å få bukt med problemet, har den israelske regjeringen vedtatt en rekke regjeringsresolusjoner. Den viktigste, regjeringsresolusjon 549, «Plan to curb crime and violence in Arab society 2022–2025», ble vedtatt i oktober 2021.

Den skisserer en femårsplan med en rekke handlinger, programmer og langsiktige forpliktelser, og involverer flere departementer (Abraham Initiatives 2024a).

Abraham Initiatives, en frivillig organisasjon som jobber for å fremme sosial inkludering og like rettigheter for Israels palestinske/arabiske og jødiske borgere, publiserte i april 2024 en evaluering av hvordan myndighetene til da hadde fulgt opp resolusjon 549. Der kommer det frem at det har vært reell fremgang på noen områder, mens den har vært utilstrekkelig eller fraværende på andre. Rapporten peker i hovedsak på følgende utfordringer som hindrer effektiv implementering (Abraham Initiatives 2024a):

- **Mangelfull rapportering:** Enkelte departementer leverer ingen rapporter, hvilket reflekterer mangelfullt arbeid med resolusjonen.
- **Rekrutteringsvansker:** Det er vanskelig å ansette nødvendig personell som sosialarbeidere, politibetjenter og etterforskere.
- **Samarbeidsproblemer:** Det er utilstrekkelig samarbeid og koordinering mellom statlige organer og lokale arabiske myndigheter.
- **Politisk ustabilitet:** Regjeringsskifte og den ekstreme situasjonen etter angrepene 7. oktober 2023 har påvirket implementeringen negativt.
- **Manglende prioritering:** Den nåværende regjeringen har ikke prioritert implementeringen av resolusjon 549 tilstrekkelig.

Abraham Initiatives' rapport peker imidlertid også på noen positive trekk. Det at resolusjonen ble vedtatt gjennom en omfattende prosess som involverte aktører fra det arabiske samfunnet i Israel, inkludert ledere, sivilsamfunnsorganisasjoner, pedagoger og forskere, er viktig for å skape tillit og sikre effektiv implementering.

Selv om arabiske israelere kun utgjør 21 prosent av befolkningen, var 73 prosent av drapsofrene (712 av 981) i 2018–2023 arabere, ifølge statistikk innhentet på forespørsel fra Association for Freedom of Information. Statistikken sier ikke hvor mange av drapene som var knyttet til kriminelle miljøer, men viser at 630 av de drepte var menn, 82 kvinner. Ifølge Shahira Shelbi, leder for Abraham Initiatives, er også mange av drapene på kvinner resultat av oppgjør mellom kriminelle gjenger. Motivene kan være ubetalt gjeld, hevn eller å sende en beskjed til hennes familie eller nettverk (Jerusalem Post 2024b):

Sometimes it's a woman who took a loan and couldn't pay it back, sometimes it's revenge murders or conveying a message. That is, the daughter or wife of the person who owes money is murdered. And there are also women who were murdered after they themselves entered the circle of crime. A woman who deals in drugs or weapons can be eliminated like any other man engaged in a similar activity.

Senest i oktober 2024 ble en kvinne og et barn skutt og drept i kvinnens hjem, i det som antas å være et oppgjør mellom to rivaliserende kriminelle grupper (Yahia & Breiner 2024).

Arabiske borgere i Israel er vel å merke langt oftere enn jøder blant ofrene i kriminalstatistikken. I 84 prosent av kriminelle forhold anmeldt til politiet mellom 2017 og 2020, tilhørte ofrene den arabiske minoriteten (Maanit 2022).

Ifølge statistikk fra Abraham Initiatives (2024b, s. 1) ble det begått mer enn dobbelt så mange drap på arabisk-israelske borgere i Israel i 2023 (244) som i 2022 (116). En studie fra det uavhengige forskningsinstituttet Taub Centre for Social Policy Studies in Israel¹, viser at nesten alle drapene i 2023 (233 av 244), skjedde innad i det arabisk-israelske miljøet, mot 109 i 2022. Antall drap på jøder begått av jøder, var langt lavere, men økte fra 38 i 2022 til 66 i 2023 (Jerusalem Post 2024a).

Basert på data fra politiet, mediasaker og opplysninger fra informanter, estimerte Abraham Initiatives at de fleste av drapene på israelske arabere i 2023, var del av interne oppgjør mellom kriminelle organisasjoner, eller oppgjør mellom familier/klaner. Kun en fjerdedel involverte andre forhold som slagsmål/spontan vold, familievold eller kjønnsbasert vold (Joffre 2024).

Den første måneden etter Hamas' angrep mot Israel 7. oktober 2023, sank voldsnivået i den arabiske befolkningen i Israel betraktelig (Pacchiani 2023). Grunnen antas å være at israelske sikkerhetsmyndigheter forsterket sikkerheten i byer med blandet befolkning, i frykt for sammenstøt mellom palestinere og jøder (Friedman 2024). Voldsnivået har senere økt igjen, og så langt i 2024 har 192 israelske arabere blitt drept, herunder 27 kvinner (Yahia & Breiner 2024).

Foruten at antallet voldshendelser er høyt, har volden også blitt langt mer brutal, ifølge Rawyah Handaqlu, en advokat som leder Emergency Headquarters to Combat Crime in Arab Society. Senteret ble etablert i september 2023 i et samarbeid mellom High Follow-Up Committee² og National Committee of the Heads of Arab Local Authorities. Mens man tidligere hørte om knivstikkinger, er det nå snakk om antitankmissiler, artillerigranater og droner, hevder hun. Profilen på ofrene er også endret. Før gikk gjerningspersonene etter bestemte mål, mens man i dag i mye større grad ser at et hevndrap like gjerne kan ramme de utpekte målenes

¹ Studien publisert på hebraisk, kan leses her <https://www.taubcenter.org.il/pr/homicide-heb/>.

² High Follow-Up Committee (HFC) ble etablert i 1982 og er en utenomparlamentarisk organisasjon som fungerer som et nasjonalt koordinerende og representativt organ for palestinske borgere i Israel. Medlemmene er hentet fra National Council of the Heads of Arab Localities, de arabiske politiske partiene i Knesset, arabiske sivilsamfunnsorganisasjoner og andre. Israel nekter å anerkjenne HFC som et representativt organ, og ser på det som et forsøk på å etablere politisk autonomi utenfor statens institusjoner (Hijazi & Lovatt u.å.).

familiemedlemmer. Handaqlu peker videre på at de kriminelle nettverkene har begynt å publisere dødslistene og gjennomføre kidnappinger (Zoubi 2024).

Årsaker til økningen

Det meste av volden innad i det arabisk-israelske miljøet skyldes rivalisering mellom kriminelle nettverk og familier over territorium og kontroll over næringslivet. Krav om å betale beskyttelsespenger for å få drive sin virksomhet i fred, er svært utbredt. Butikkeiere og andre næringsdrivende som nekter å betale, er særlig utsatt (Pacchiani 2023; Global Initiative 2023). Det samme er politikere, særlig før lokalvalg, og kandidater til offentlige stillinger, på grunn av rivalisering over ressurser og posisjoner (Yahia 2024).

Shahira Shelbi peker på at det arabiske samfunnet i Israel blir neglisjert og utsatt for diskriminering. Ifølge rettighetsorganisasjonen Adalah (2017) finnes det 65 lover som diskriminerer, direkte eller indirekte, palestinske borgere i Israel og palestinske innbyggere i de okkuperte områdene. Shelbi trekker frem skolesektoren og boligsituasjonen som eksempler på sektorer der den arabiske befolkningen har dårligere kår enn andre. Diskrimineringen og problemene den fører med seg, gir grobunn for de kriminelle nettverkene, hevder hun, og trekker spesielt frem byer med blandet befolkning, som Haifa (Jerusalem Post 2024b).

Avisen The New Arab (2024) trekker også frem diskriminering og økende grad av politisk undertrykkelse fra israelske myndigheter som mulige årsaker til økningen i vold og organisert kriminalitet i det palestinske miljøet. Palestinske ledere og rettighetsgrupper har, ifølge avisen, kritisert israelsk politi for ineffektivitet i behandlingen av kriminelle miljøer, og for å ha neglisjert voldsøkningen.

Professor og demograf ved Taub-senteret, Alex Weinreb, mener årsakene til den økte volden i det arabiske miljøet er sammensatt. Han peker både på politiske endringer og på hvordan volden har blitt håndtert i det arabiske samfunnet. Han trekker frem den demografiske utviklingen i den arabisk-israelske befolkningen. En studie ved Taub-senteret viste at de fleste drap i Israel rammer unge menn. Fra 2011 til 2023 økte andelen unge arabiske menn i alderen 20–34 med 46 prosent mot 10 prosent for jødiske menn i samme aldersgruppe. Samtidig som drapsraten har økt for arabisk-israelske menn i denne perioden, sank den med 60 prosent for israelske jøder (Jerusalem Post 2024a).

Journalist og aktivist Wissam Ghoutani trekker frem at faktorer som arbeidsledighet og manglende offentlige investeringer i utdanning, sport og infrastruktur bidrar til kriminalitet (Zoubi 2024).

Selv om antall drap har økt i hele landet, har økningen vært størst i nord, og dette setter man i sammenheng med økt aktivitet i de kriminelle nettverkene i området. Den foregående regjeringen intensiverte politioperasjonene mot nettverkene i

disse områdene, noe som igjen skal ha ledet til maktkamp mellom de kriminelle nettverkene og i forlengelsen av dette til et høyere voldsnivå (Joffre 2024).

Politiets evne og vilje til å oppklare og bekjempe slike forbrytelser

Israelsk politi viser til at de forsøker å straffe medlemmer av de kriminelle nettverkene ved å holde dem i varetekt frem til fullført rettsbehandling, gjennom straff og fengsel, samt beslag av eiendeler og eiendommer. Drapssaker etterforskes på samme måte uavhengig av gjerningspersonens eller offerets bakgrunn, hevdes det. Samtidig sier politiet at de ikke kan gjøre jobben med å bekjempe kriminaliteten i det arabisk-israelske miljøet alene. Det arabiske samfunnet må også endres innenfra, gjennom utdanning, kultur, samarbeid med politiet og avstandstaken fra normer og handlinger hos ledende personer i nettverkene (Jerusalem Post 2024b).

Israelske myndigheter bevilget i 2021 600 millioner euro til kriminalitetsbekjempelse (Kim 2022).

Til tross for politiets tiltak, ble kun elleve prosent av de 244 drapene på arabiske borgere i Israel i 2023, oppklart, mot 70 prosent av drapene på jøder (Joffre 2024).

Den israelske aviskommentatoren Jack Khoury (2024) skriver at kriminaliteten internt i det arabiske miljøet, får liten oppmerksomhet i israelsk media, og at kun ekstreme voldshendelser får offentlig omtale. Skyteepisoder, granatangrep og mindre alvorlige hendelser omtales i mindre grad.

Flere hevder at politiet står maktesløse i kampen mot denne kriminaliteten, og at de ikke klarer å beskytte den arabisk-israelske befolkningen (Pacchiani 2023; Al-Kassim 2021). Andre mener derimot at israelsk politi mangler vilje til å bekjempe det kriminelle miljøet (Arraf 2020; MEMO 2024; Global Initiative 2023). Eksempelvis forteller to kvinner som mistet sine sønner i samme angrep i 2021, at ingen var arrestert et år etter, til tross for kjente gjerningsmenn (Kim 2022).

Ifølge en arabisk-israeler som forsøker å flykte fra Israel for å komme seg bort fra de kriminelle nettverkene, vet lederne nøyaktig hvordan politiet jobber, og planlegger virksomheten deretter. Vedkommende hevdet at «[m]an føler at ting er koordinert». Han la til at manglende reell form for avskrekking, øker tempoet i de kriminelle nettverkens aktivitet. Ifølge ham blir de fleste drapssakene henlagt eller trekker ut i tid. Ingen straffes, og bevis fra overvåkingskameraer, vitner, fingeravtrykk og andre spor går til spille (Zoubi 2024).

Arabisk-israelske aktivister og ledere anklager israelske myndigheter og politi for rasisme, og for med viten og vilje å neglisjere problemet med intern arabisk

organisert kriminalitet fordi den ikke rammer israelske jøder (Global Initiative 2023). Det samme fremgår av en uttalelse det palestinsk-arabiske nasjonalistpartiet, Balad, kom med i september i år. De hevder at flere forhold tyder på at myndighetene tillater de kriminelle nettverkene å operere fritt så lenge de ikke nærmer seg det jødiske samfunnet, og at dette gjør det mulig å fortsette å begå drap på arabiske borgere uten å stå til ansvar. Ifølge uttalelsen er det usannsynlig at israelske myndigheter ikke klarer å pågripe de kriminelle, all den tid de er i stand til å ramme kriminelle aktører langt utenfor Israels grenser (MEMO 2024).

Abraham Initiatives sier på sin side at regjeringen ledet av Naftali Bennet og Yair Lapid, i 2021 og 2022 iverksatte flere tiltak for å bekjempe kriminaliteten, men at flere i dagens regjering har forsøkt å motvirke planene. Minister for nasjonal sikkerhet, Itamar Ben-Gvir, og minister for utvikling i Negev og Galilea og for nasjonal motstandskraft, Yitzhak Wasserlauf, har begge støttet budsjettkutt for sosioøkonomisk utvikling i arabisk-israelske områder, et budsjett som tar sikte på å ta tak i de grunnleggende årsakene til kriminalitet og vold (Joffe 2024).

Politiets evne til å beskytte borgere som trues av kriminelle nettverk

Det høye omfanget av vold i arabisk-israelske miljøer, kombinert med det lave antallet som straffes, indikerer at lokalbefolkningen ikke får beskyttelsen de trenger fra israelske myndigheter. Dette fører også til lav tillit til politiet (Al-Kassim 2021; Steckelbach 2023). Ifølge Wael Awwad, en palestinsk journalist fra Nazareth, må politiet, for å få økt tillit, endre atferden i møtet med den arabiske lokalbefolkningen. Dette, mener han, er vel så viktig som å bevilge penger til voldsbekjempelse (Al-Kassim 2021).

Drapet på en 25 år gammel gymlærer i mai 2023 er ett av mange uopplarte drap. Moren fortalte i24 News at han ikke var involvert i kriminalitet, men at han hadde skrevet i sosiale medier om voldsbekjempelse etter at en venn av ham ble drept noen år tidligere. Hun fortalte at hun ikke hadde noe håp om at drapet skulle bli oppklart, og uttrykte sin mistillit til rettsstaten:

When there is no punishment, when there is no one saying 'stop,' no one enforcing consequences, why not? They take the law into their own hands. Where is the law? Where is the state that protects us? No one protects us Arab citizens (Steckelbach 2023).

En kvinnelig konsulent, ansatt i et lokalsamfunn i Nord-Israel, selv utsatt for vold fra ukjente kriminelle, mener israelske sentralmyndigheter burde tatt tak i problemene på et tidligere stadium. Nå har det gått så langt at det er kaos og lovløse tilstander i de arabiske lokalsamfunnene, noe som svekker det lokale tjeneste-

tilbudet, fordi lokalpolitikere og andre offentlig ansatte blir utsatt for trusler og utpressing som hindrer dem i å utføre arbeidet på en skikkelig måte (Yahia 2024).

Mange familier har forlatt Israel for å unnsnippe volden: «If I can stay with my family abroad, I'll be able to raise my children normally. But if I have to return to Israel, I'll turn my children into criminals». Uttalelsen kommer fra den tidligere omtalte personen som forsøker å flykte fra et kriminelt nettverk. Han la til: «In our reality today, you have to be a criminal in order to survive, and it's clear that the situation will get worse in the coming years» (Zoubi 2024).

Hvordan fungerer vitnebeskyttelsesprogrammet i saker tilknyttet de kriminelle nettverkene?

Israel etablerte formelt et vitnebeskyttelsesprogram i 2008 gjennom «Protection of Witnesses Law, 5769-2008» (Levush 2009; Ministry of National Security 2018). Programmet ble opprettet med sikte på å gi beskyttelse til truede vitner og deres familier, slik at de kan vitne fritt mot forbrytere involvert i organisert kriminalitet (Beth 2008; Ministry of National Security 2018). Witness Protection Authority, underlagt Israels beredskapsdepartement (Ministry of Public Security), administrerer programmet (OCCRP 2008; Ministry of National Security 2018).

Programmet kan inkludere følgende tiltak for å beskytte vitner:

- Beskyttelse av spesialtrente vakter med utvidede fullmakter
- Endring av identitet
- Ny bolig i Israel eller utlandet
- Hjelp til å finne arbeid eller utdanningsmuligheter
- Andre tiltak for å hjelpe vitnet med å tilpasse seg et nytt miljø
- Myndigheten tilbyr tjenester, inkludert beskyttelse av høyrisikovitner, ved hjelp av et bredt spekter av verktøy, spesielt flytting (Levush 2009; Ministry of National Security 2018).

Etter å ha avgitt vitneforklaring, blir vitner og deres familier flyttet, i Israel eller eventuelt til utlandet i regi av en vitnebeskyttelsesenheter der (Saban & Amir 2022).

Beslutningen om å inkludere et vitne i programmet, baseres på flere faktorer:

- Politiets vurdering av farenivået vitnet er utsatt for
- Offentlighetens interesse av å gjennomføre en straffesak
- Viktigheten av vitnets vitnemål i saken
- Vitnets egnethet for programmet, vurdert ut fra kriminell bakgrunn, familiestatus og psykososial profil (Levush 2009)

Informasjon om hvem som får tilbud om å bli inkludert i vitnebeskyttelsesprogrammet, er av naturlige årsaker ikke offentlig tilgjengelig, og vitnebeskyttelsesmyndigheten uttaler seg sjeldent offentlig. I 2022 fikk likevel nyhetsnettstedet Israel Hayom et intervju med direktøren for programmet, Avi Neuman, samt to vitnebeskyttere. Der kom det frem at programmet kun benyttes for et begrenset antall personer og kun hvis vitnene risikerer livet sitt for å vitne. Personer man antar løper en lavere risiko, får annen type beskyttelse av politiet. Den første personen som fikk delta, var en som vitnet mot et verdensomspennende smuglernettsverk, som planla å innføre mer enn 100 kilo kokain til Israel. Vitnemålet bidro til domfellelse av 15 personer (Saban & Amir 2022).

Vitnebeskyttelsesprogrammet har i tillegg til å beskytte avgjørende vitner i alvorlige kriminalsaker, blitt brukt til å gi kvinner utsatt for grov vold i hjemmet, en ny identitet i utlandet. I 2017 vurderte israelske myndigheter å endre vitnebeskyttelsesloven for å inkludere voldsutsatte kvinner i vitnebeskyttelsesprogrammet på mer permanent basis (Israel Hayom 2017).

Landinfo har ikke funnet dokumentasjon på at arabisk-israelske borgere som har bidratt til å domfelle medlemmer av de omtalte kriminelle nettverkene, har blitt tilbudt vitnebeskyttelse. Dette kan skyldes at det er liten åpenhet om hvem som får slik beskyttelse. Dersom noen skulle få det, er det, i henhold til programmets retningslinjer, mulig å få ny identitet i utlandet.

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

Abraham Initiatives (2024a, 16. april). *Monitor | Midterm Report: Government Resolution 549*. Lod: Abraham Initiatives. Tilgjengelig fra <https://abrahaminitiatives.org/monitor-midterm-report-government-resolution-549/> [lastet ned 2. september 2024].

- Abraham Initiatives (2024b, 8. januar). *Victims of Violence and Crime in Arab Society in 2023*. Lod: Abraham Initiative. Tilgjengelig fra <https://abrahaminitiatives.org/wp-content/uploads/2024/01/Victims-of-Violence-and-Crime-in-Arab-Society-in-2023.pdf> [lastet ned 2. september].
- Adalah (2017, 25. september). *The Discriminatory Laws Database*. Haifa: Adalah. Tilgjengelig fra <https://www.adalah.org/en/content/view/7771> [lastet ned 24. oktober 2024].
- Al-Kassim, Mohammad (2021, 9. februar). Violence, Organized Crime on the Rise in Arab Community in Israel. *The medialine*. Tilgjengelig fra <https://themedialine.org/top-stories/violence-organized-crime-on-the-rise-in-arab-community-in-israel/> [lastet ned 23. oktober 2024].
- Arraf, Suha (2020, 20. januar). How organized crime took over Israel's Palestinian communities. *+972 Magazine*. Tilgjengelig fra <https://www.972mag.com/police-crime-palestinian-communities/> [lastet ned 23. oktober 2024].
- Beth (2008, 4. august). *Israel to launch witness protection*. Amsterdam: OCCRP, d.v.s. Organized Crime and Corruption Reporting Project. Tilgjengelig fra <https://www.occrp.org/en/feature/israel-to-launch-witness-protection> [lastet ned 15. oktober 2024].
- Friedman, Rachel (2024, 2. februar). *Arab-Israelis are facing a crisis. But there's a way out*. Atlantic Council. Tilgjengelig fra <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/menasource/arab-israelis-crisis/> [lastet ned 21. oktober 2024].
- Global Initiative (2023). *Global organized crime index - Israel*. Geneve: Global Initiative. Tilgjengelig fra <https://ocindex.net/country/israel> [lastet ned 24. oktober 2024].
- Hijazi, Saleh & Lovatt, Hugh (u.å.). *Mapping Palestinian politics*. Berlin: European Council on Foreign Relations. Tilgjengelig fra https://ecfr.eu/special/mapping_palestinian_politics/high_follow_up_committee/ [lastet ned 24. oktober 2024].
- Israel Hayom (2017, 3. august). Authorities weigh extending witness protection to battered women. *Israel Hayom*. Tilgjengelig fra <https://www.israelhayom.co.il/article/494841> [lastet ned 15. oktober 2024].
- Jerusalem Post (2024a, 11. februar). Homicides in Israeli Arab societies rising at unprecedented rate - study. *Jerusalem Post*. Tilgjengelig fra <https://www.jpost.com/israel-news/article-786253> [lastet ned 21. oktober 2024].
- Jerusalem Post (2024b, 26. august). Three out of four murder victims in Israel are Arab, police data reveals. *Jerusalem Post*. Tilgjengelig fra <https://www.jpost.com/israel-news/article-816054> [lastet ned 15. oktober 2024].
- Joffe, Tzvi (2024, 1. januar). Deadliest year in Israel's history: 244 Arabs killed in 2023 crime wave. *Jerusalem Post*. Tilgjengelig fra <https://www.jpost.com/israel-news/crime-in-israel/article-780239> [lastet ned 16. oktober 2024].
- Khoury, Jack (2024, 15. september). Analysis | Violence in Israel's Arab Community Is Skyrocketing, Thanks to the Gaza War and a Government That Doesn't Care. *Haaretz*. Tilgjengelig fra <https://www.haaretz.com/israel-news/2024-09-15/ty-article/.premium/violence-in-arab-community-is-skyrocketing-thanks-to-gaza-war-and-govt-that-doesnt-care/00000191-f4fc-dba8-a59f-fdfdfc850000> [lastet ned 17. oktober 2024].

- Kim, Julia (2022, 27. januar). Organised crime on the rise in Israel. *France 24*. Tilgjengelig fra <https://www.france24.com/en/tv-shows/middle-east-matters/20220127-organised-crime-on-the-rise-in-israel> [lastet ned 23. oktober 2024].
- Levush, Ruth (2009, 30. januar). *Israel: Protection of Witnesses*. Washington D.C.: Library of Congress. Tilgjengelig fra <https://www.loc.gov/item/global-legal-monitor/2009-01-30/israel-protection-of-witnesses/> [lastet ned 15. oktober 2024].
- MEMO (2024, 13. september). Balad: Israel feeds crime in Arab society. *Middle East Monitor*. Tilgjengelig fra <https://www.middleeastmonitor.com/20240913-balad-israel-feeds-crime-in-arab-society/> [lastet ned 23. oktober 2024].
- Ministry of National Security (2018, 24. juli). *The Israel Witness Protection Authority*. Tel Aviv: Ministry of National Security. Tilgjengelig fra https://www.gov.il/en/pages/about_witness_protection [lastet ned 15. oktober 2024].
- Maanit, Chen (2022, 30. august). 84% of Crime Victims in Israel Are Arab, but State Prosecutor Website Only Provides Updates in Hebrew. *Haaretz*. Tilgjengelig fra <https://www.haaretz.com/israel-news/2022-08-30/ty-article/.premium/84-of-crime-victims-in-israel-are-arab-but-prosecutor-only-provides-updates-in-hebrew/00000182-eda4-de6c-a1da-fdb4818f0000> [lastet ned 15. oktober 2024].
- OCCRP (2008, 3. september). *Witness protection in small countries*. Amsterdam: OCCRP, d.v.s. Organized Crime and Corruption Reporting Project. Tilgjengelig fra <https://www.occrp.org/en/project/battered-justice/witness-protection-in-small-countries> [lastet ned 15. oktober 2024].
- Pacchiani, Gianluca (2023, 21. november). Killings drop in Arab Israeli communities after October 7, but for how long? *The Times of Israel*. Tilgjengelig fra <https://www.timesofisrael.com/killings-drop-in-arab-israeli-communities-after-october-7-but-for-how-long/> [lastet ned 18. oktober 2024].
- Saban, Itsik & Amir, Tal Ariel (2022, 23. mai). In plain sight: Inside Israel's Witness Protection Program. *Israel Hayom*. Tilgjengelig fra <https://www.israelhayom.com/2022/05/23/in-plain-sight-inside-israels-witness-protection-program/> [lastet ned 15. oktober 2024].
- Steckelbach, Pia (2023, 24. mai). Violence in Israeli-Arab communities spiking, trust in police dwindling. *i24 News*. Tilgjengelig fra <https://www.i24news.tv/en/news/israel/society/1684950759-violence-in-israeli-arab-communities-on-the-rise-trust-in-police-dwindling> [lastet ned 24. oktober 2024].
- The New Arab (2024, 10. september). Two Palestinian citizens of Israel killed in separate shootings. *The New Arab*. Tilgjengelig fra <https://www.newarab.com/news/two-palestinian-citizens-israel-killed-separate-shootings> [lastet ned 18. oktober 2024].
- Yahia, Deiaa Haj (2024, 20. februar). As Local Elections Approach, Violence Against Arab Israeli Public Officials Is on the Rise. *Haaretz*. Tilgjengelig fra <https://www.haaretz.com/israel-news/2024-02-20/ty-article/.premium/as-local-elections-approach-violence-against-arab-israeli-public-officials-is-on-the-rise/0000018d-c605-d207-a9dd-ff1ddd5a0000> [lastet ned 24. oktober 2024].
- Yahia, Deiaa Haj & Breiner, Josh (2024, 22. oktober). Woman, 10-year-old Girl Murdered in Central Israeli Arab City. *Haaretz*. Tilgjengelig fra <https://www.haaretz.com/israel-news/2024-10-22/ty-article/.premium/woman-10-year-old-girl-murdered-in-central-israeli-arab-city/00000192-b388-dae-a9fb-ff9a745b0000> [lastet ned 22. oktober 2024].

Zoubi, Baker (2024, 30. mai). Abandoned by the state, Palestinian citizens of Israel face record crime wave. +972 *Magazine*. Tilgjengelig fra <https://www.972mag.com/palestinian-citizens-israel-record-crime-wave/> [lastet ned 23. oktober 2024].

© Landinfo 2024

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.